

Lietuvos Respublikos Energetikos
ministerijai
Gedimino pr.38, LT-0114 Vilnius

2022-01-04 Nr. 2201-01
į 2021-12-28 Nr. (21.4-25E)3-2245

Siunčiama el. paštu:

info@enmin.lt

karolis.svaikauskas@enmin.lt

edvinas.varkala@enmin.lt

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2003 M. KOVO 3 D. NUTARIMO NR. 277 „DĖL ĮMONIŲ, VEIKIANČIŲ ENERGETIKOS SRITYJE, ENERGIJOS AR KURO, KURIŲ REIKIA ELEKTROS IR ŠILUMOS ENERGIJAI GAMINTI, PIRKIMŲ TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO DERINIMO

UAB GET Baltic (toliau – **Bendrovė**) atsakydama į gautą Lietuvos Respublikos Energetikos ministerijos 2021 m. gruodžio 28 d. raštą Nr.(21.4-25E)3-2245 „*Nutarimo projekto pateikimas išvadoms gauti*“ teikia pasiūlymą, kuriuo siekiama patikslinti LR Energetikos ministerijos pateikto derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. kovo 3 d. nutarimu Nr. 277 patvirtinto *Įmonių, veikiančių energetikos srityje, energijos ar kuro, kurių reikia elektros ir šilumos energijai gaminti, pirkimų taisyklių pakeitimo projektą* (toliau – **Nutarimo projektas**), kuriuo keičiamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. kovo 3 d. nutarimu Nr. 277 patvirtintos *Įmonių, veikiančių energetikos srityje, energijos ar kuro, kurių reikia elektros ir šilumos energijai gaminti, pirkimų taisyklės* (toliau – **Nutarimas**).

Bendrovė įvertinusi Nutarimo projektą, siūlo patikslinti Nutarimo projekto 22^{1.1} ir 43.11 papunkčius, atsižvelgiant į šiame rašte pateiktus teisiškai reikšmingus argumentus ir aplinkybes.

DĖL NUTARIMO PROJEKTO 22^{1.1} PAPANČIO TIKSLINIMO

Nutarimo projekto naujai siūlomame 22^{1.1} papunktyje formuluojamas teisinis reguliavimas, bei apibrėžiama taisyklė, kuomet energetikos įmonės, energijai gaminti naudojančios gamtines dujas, pasirinktinai gali lyginti laimėjusio pasiūlymo kainą su biržos kaina **arba TTF Futures** kaina. Energetikos įmonė gali pasirinkti jai labiau tinkantį palyginimui variantą, tačiau pagal tokią nurodytą punkto formulotę, tai nebūtinai bus optimaliausias variantas, užtikrinantis ekonomiškumą, kadangi pasirinkus palyginimui didesnę pardavimo kainą siūlančią prekybos vietą, Energijos įmonė atitiktų Nutarimo projekte siūlomą reguliavimą. Bendrovė kaip pavyzdį pateikia šiuo metu susidariusią situaciją, t. y. 2022 m. sausio mėnesio pristatymui Energetikos įmonė gali įsigyti dujas iki 115 EUR/MWh (toliau – **TTF Futures kaina**), kai tuo tarpu biržoje šiai dienai kaina

formuojasi apie 85 EUR/MWh (sausio 3, 4, 5 dienomis). Nepaisant to, kad energetikos įmonė įsigytų dujas 35 proc. brangiau nei galėtų įsigyti biržoje, 22¹.1 sąlyga būtų išpildyta.

Tokia situacija taip pat būtų buvusi ir 2021 m. lapkričio mėnesį, kuomet biržoje kainos buvo daugiau nei 20 EUR/MWh mažesnės lyginant su *TTF Futures* kaina. Siekiant, kad energetikos įmonės, energijai gaminti naudojančios gamtines dujas, sudarytų sandorius ekonomiškai naudingiausia kaina, formuluotė turėtų būti tokia, kad nesudarytų galimybės prekiauti užbiržiniais sandoriais didesne kaina, nei biržos kaina.

Atsižvelgiant į tai kas nurodyta, siūlome Projekto 22.1 papunktį išdėstyti taip:

*„22¹.1. laimėjusio pasiūlymo nustatymo dieną laimėjusio pasiūlymo kaina yra 5 procentais ar daugiau mažesnė už biržos operatoriaus interneto svetainėje skelbiamą atitinkamo pristatymo laikotarpio vidutinę gamtinių dujų biržos kainą Lietuvos prekybos aikštelėje, nustatomą vertinant dieninių arba mėnesinių sandorių rinkoje sudarytus sandorius; **tais atvejais, kai laimėjusio pasiūlymo nustatymo dieną gamtinių dujų biržos operatoriaus internetinėje svetainėje nėra paskelbta atitinkamo pristatymo laikotarpio vidutinė gamtinių dujų biržos kaina, laimėjusio pasiūlymo nustatymo dieną laimėjusio pasiūlymo kaina yra arba ne didesnė už Intercontinental Exchange (ICE) interneto svetainės skiltyje Dutch TTF Gas Futures skelbiamą atitinkamo pristatymo laikotarpio vidutinę gamtinių dujų ateities sandorių kainą;**“*

DĖL NUTARIMO PROJEKTO 43.11 PAPUNKČIO TIKSLINIMO

Atsižvelgiant į tai, kad Nutarimo 43 punktą numato išimti iš bendros taisyklės – pirkimą neskelbiamų derybų būdų (42 punkte nustatytais atvejais iš vieno tiekėjo), t. y. *expressis verbis* numatyta „43. Pirkimas neskelbiamų derybų būdu galimas, jeigu: <...>“.

Atsižvelgiant į tai, kad Nutarimo projekto 43.11 papunktyje numatyta, kad „Pirkimas šiame papunktyje nurodytu būdu gali būti atliekamas jei laimėjusio pasiūlymo kaina yra ne daugiau kaip 10 procentus didesnė už Intercontinental Exchange (ICE) interneto svetainės <...>“, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad Projekto 43.11 papunktis naujo būdo nenumato, o nurodo tik aplinkybes, kurioms esant, galima gamtines dujas įsigyti neskelbiamų derybų būdu iš vieno tiekėjo.

Bendrovė įvertinusi Nutarimo projekto 43 punkto formuluotę, siūlo patikslinti 43.11 papunkčio formuluotę, kad nekiltų skirtingo šio papunkčio interpretacijų ir (ar) taikymo galimybių arba jas minimizuotų, aiškiai numatant, kad pirkti už ne daugiau kaip 10 proc. didesnę už Intercontinental Exchange (ICE) interneto svetainės skiltyje Dutch TTF Gas Futures skelbiamą atitinkamo pristatymo laikotarpio vidutinę gamtinių dujų ateities sandorių kainą, galima tik tuomet kai yra abi kumuliatyvios sąlygos: 1) siekiama užtikrinti gamtinių dujų tiekimo saugumą, tai yra diversifikuoti gamtinių dujų tiekimo šaltinius pagal gamtinių dujų kilmės šalį ir gamtinių dujų rinkoje įsigyti išdujintas suskystintas gamtines dujas arba tarptautinėje suskystintų gamtinių dujų rinkoje įsigyti suskystintas gamtines dujas, 2) kai prognozuojama gamtinių dujų ateities sandorių kaina, kuri skelbiama

Intercontinental Exchange (ICE) interneto svetainės skiltyje Dutch TTF Gas Futures, einamųjų metų šildymo sezono mėnesiams yra 3 kartus ar daugiau didesnė už įsigyjančiosios organizacijos prašymu Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos apskaičiuotą svertinę vidutinę gamtinių dujų žaliavos kainą per paskutinius 24 mėnesius iki planuojamo dvišalio sandorio sudarymo.

Atsižvelgiant į tai kas nurodyta, siūlome Nutarimo projekto 43.11 papunktį išdėstyti taip:

„43.11. siekiama užtikrinti gamtinių dujų tiekimo saugumą, tai yra diversifikuoti gamtinių dujų tiekimo šaltinius pagal gamtinių dujų kilmės šalis ir gamtinių dujų rinkoje įsigyti išdujintas suskystintas gamtines dujas arba tarptautinėje suskystintų gamtinių dujų rinkoje įsigyti suskystintas gamtines dujas, kai prognozuojama gamtinių dujų ateities sandorių kaina, kuri skelbiama *Intercontinental Exchange (ICE) interneto svetainės skiltyje Dutch TTF Gas Futures*, einamųjų metų šildymo sezono mėnesiams yra 3 kartus ar daugiau didesnė už įsigyjančiosios organizacijos prašymu Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos apskaičiuotą svertinę vidutinę gamtinių dujų žaliavos kainą per paskutinius 24 mėnesius iki planuojamo dvišalio sandorio sudarymo. Pirkimas, **esant** šiame papunktyje nurodytoms aplinkybėms, **43 punkte nurodytu** būdu gali būti atliekamas, jei laimėjusio pasiūlymo kaina yra ne daugiau kaip 10 procentų ~~us~~ didesnė už *Intercontinental Exchange (ICE) interneto svetainės skiltyje Dutch TTF Gas Futures* skelbiamą atitinkamo pristatymo laikotarpio vidutinę gamtinių dujų ateities sandorių kainą.“

Jeigu kiltų bet kokių klausimų susijusių su teikiama pasiūlymu Nutarimo projektui, maloniai prašome, nedvejojant susisiekti su UAB GET Baltic verslo plėtros direktoriumi Gintaru Buzkiu, el. paštu gintaras.buzkys@getbaltic.com arba UAB GET Baltic prekybos ir klientų poreikių vadove Ieva Rudinskaite, el. paštu ieva.rudinskaite@getbaltic.com.

Generalinė direktorė

Jūratė Marcinkonienė

Gintaras Buzkys, tel. +370 600 88047, el. p. gintaras.buzkys@getbaltic.com